POROLAHDEN PERUSKOULUN PAINOTETTU MUSIIKIN OPETUS
SEKÄ KERHOTUNTI YHTEISTYÖ
ITÄ-HELSINGIN MUSIIKKIOPISTON KANSSA

OPAS

TERVETULOA - MEILLÄ SOI AAMUSTA ILTAAN!

Porolahden peruskoulu: www.poropk.edu.hel.fi
Itä-Helsingin musiikkiopisto: www.ihmo.fi

1. Painotettu musiikinopetus Porolahden peruskoulussa 3
2. Kerhotunnit 3
3. Musiikkipaketti 4
4. Opetuspisteet 4
5. Oppilaaksi painotetun musiikin luokalle 5
5.1. Tutustuminen soittimiin 5
5.2. Oppilaaksiotto 5
6. Opetussuunnitelma 6
6.1. Toiminta-ajatus 7
6.2. Toimintakulttuuri 7
7. Pelisäännöt 7.1. Koulupäivän jälkeen 8
8. Musiikkiopiston opinnot / taiteen perusopetus 9
8.1. Kotiharjoittelun merkitys soitonopiskelussa 9
8.2. Vanhempien tuen merkitys 10
8.3. Esiintymiset ja konserttikäyttäytyminen 10
8.4. Jaksaminen 10
8.6. Nuoteista huolehtiminen 11
8.7. Soitinsäilytys 11
8.8. Soitinhankinnat, -vakuutukset ja -huollot 11
8.8.1. Jousisoittimet 11
8.8.2. Puhaltimet 12
8.8.3. Harmoniasoittimet 12
9. Soittoryhmän kerhotuntien toiminnan kehykset 13
10. Yhteyshenkilöt 15
11. Muita yhteystietoja 15

Koululaiskonsertti 7.3.2024 Bohemian Rhapsody-projektin orkesteri, johtaa Ilppo Lukkarinen

Soitinesittelykonsertti Vaapukan päiväkodin salissa marraskuussa 2023.

OPAS

1. Painotettu musiikinopetus Porolahden peruskoulussa

Porolahden peruskoulun painotetun musiikin opetuksen luokkien 1—9 M oppilaiden pakettiin sisältyy mahdollisuus osallistua soitinryhmän kerhotunneille, jotka toteutetaan yhteistyössä Itä-Helsingin musiikkiopiston kanssa.

Perusopetuksesta vastaa Porolahden peruskoulun opetushenkilöstö ja koulupäivän yhteydessä tapahtuvasta soiton ryhmäopetuksesta vastaavat Itä-Helsingin musiikkiopiston opettajat. 1—4 -luokat sijaitsevat puistomaisessa pihapiirissä Strömsinlahdella (Porolahden peruskoulun Kreijarinkujan sivupiste), 5—9 M-luokkien opetus tapahtuu Porolahden peruskoulun pääkouluissa, noin kilometrin etäisyydellä Kreijarinkujan toimipisteestä. Kreijarinkujan kiinteistössä toimii myös Itä-Helsingin musiikkiopisto – yhteistyö perustuu myös yhteiseen tilankäyttöön.

Painotetun musiikinopetuksen luokkia on yksi kutakin luokkatasoa, 1. luokalle valitaan vuosittain 26 oppilasta. Lisätietoa oppilasvalinnasta kts. kohta 5.3.

2. Kerhotunnit

Oppilailla on mahdollisuus syventävää perusopetuksen painotetun musiikinopetuksen tarjontaa oman soittimen kautta soittoryhmän kerhotunneilla. Ryhmät ovat:

- JOUSET: viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso
- PUUPUHALTIMET: huilu, klarinetti*, oboe*, saksofoni*, fagotti
- VASKET: trumpetti, käyrätorvi ja matalat vasket
- HARMONIASOITTIMET: kantele, kitara, harmonikka, piano
- valmennusryhmä: tarvittaessa muodostetaan ryhmä, jossa työtapoina mm. laulu, kehorytmiikka, orff-soittimet, ukulele jne. → tavoitteena löytää oma soitin alkuopetuksen aikana

Alkavalle 1. luokalle muodostetaan soveltuvuuden mukaan viiden eri soittimen soittoryhmä. Tarvittaessa valmennusryhmä korvaa yhden soittoryhmän. Ryhmät kokoontuvat yhdessä enintään kolme kertaa viikossa, yläkoulussa kerran viikossa kaksoistunnin.

Soitinkohtaiseen ryhmään osallistuminen edellyttää, että oppilas on Itä-Helsingin musiikkiopiston oppilas. Koulupäivän jälkeen oppilailla jatkuu henkilökohtaiset musiikkiopiston opinnot taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan, joihin kuuluvat mm. viikoittainen oma soittotunti.

**Oboen, klarinetin ja saksofonin väyläsoittimena toimii nokkahuilu 1. ja 2. vuosiluokalla. Väyläsoitin tarkoittaa sitä, että ensin opetellaan soittamisen ja musiikin alkeita nokkahuilun avulla. Kun soittajan kokoa ja pysyvää hampaistoa on tullut lisää, siirrytään varsinaisen soittimen opiskelun pariin 3. luokan alusta.*

3. Musiikkipaketti

- painotettu musiikin opetus (PAMU): 2 viikkotuntia
- valinnaisia musiikin kursseja: yläkoulussa
- soittoryhmän kerhotunteja
- kerhotunteihin integroituja muha intro -tunteja

MUSIIKKIPAKETTI VUOSILUOKITTAIN: (vt= viikkotunti, joka on 45 min)

LK	*POROLAHDEN PERUSKOULU /PAMU*	*VALINNAINEN MUSIIKKI POROLAHTI*	*SOITTORYHMÄN KERHOTUNNIT*	***ITÄ-HELSINGIN MUSIIKKIOPISTON TUNNIT KOULUPÄIVÄN JÄLKEEN***
1.lk - 3.lk	2 vt		3 vt; muha intro integroitu	1 yksilötunti/ vko
4.lk - 6.lk	2 vt		3 vt	1 yksilötunti/vko (mahd. orkesteri n. 2vt ork. soittimissa) Muhatunti
7.lk	2 vt		2 vt	1 yksilötunti/vko muhatunti 1-2 vt/vko -orkesteri 2-3 vt (orkesterisoittimissa)
8.lk - 9.lk	2 vt	valinnais-kursseja	2 vt	1 yksilötunti/vko muhatunti 1-2 vt/vko -orkesteri 2-3 vt (orkesterisoittimissa)

Kerhotunnin pituus riippuu ryhmän koosta. Opettajalla on mahdollisuus pedagogisin perustein muokata tuntien pituuksia tuntiresurssien puitteissa.

4. Opetuspisteet

Porolahden peruskoulun Kreijarinkujan sivupiste ja Itä-Helsingin musiikkiopisto

- osoite Kreijarinkuja 4/Untuvaisentie 10, 00820 Helsinki (sama kiinteistö)
  perusopetus ja painotetun musiikin opetus, muhatunnit, soiton ryhmätunnit

Itä-Helsingin musiikkiopiston opetuspiste, Iiris-keskus

- osoite Marjaniementie 74, 00930 Helsinki
  soiton ryhmätunteja, muhatunnit

Porolahden peruskoulu, pääkoulut

- pääkoulu 1: osoite Roihuvuorentie 2, 00820 Helsinki
  perusopetus luokat 5 M ja 6 M, aineopetusta
  painotetun musiikin opetus, soiton ryhmätunteja
- pääkoulu 2: Satumaanpolku 2, 00820 Helsinki
  perusopetus 7—9M

Huomioitavaa Kreijarinkujan sivupisteellä ja Itä-Helsingin musiikkiopistossa asioitaessa:

- **Kreijarinkujan koulun yläpiha-alueelle EI saa ajaa autoilla (parkkipaikat vain henkilökunnalle)**
- Parkkialue sijaitsee Untuvaisentien puolella, musiikkiopiston etupihalla.
- Lasta tuodessanne ja noutaessanne voitte käyttää myös Kreijarinkujan/ Strömsinlahdenpolun kääntöpaikkaa.
- Olettehan erityisen varovaisia ajaessanne koulun lähellä.
- Kreijarinkujan puoleista varauloskäyntiä ei ole luvallista käyttää poistumiseen, kulku tapahtuu pääsisäänkäynnistä Untuvaisentien puolelta
- Suunnitelkaa yhdessä lapsen kanssa turvallinen koulumatka.

5. Oppilaaksi painotetun musiikin luokalle

5.1. Tutustuminen soittimiin

Itä-Helsingin musiikkiopisto esittelee 2027 alkavan 1. luokan soittimet videoilla IHMOn Youtube-kanavalla. Esittelyssä viulu, sello, nokkahuilu/klarinetti, käyrätorvi ja kantele.

Kaikille Porolahden peruskoulun koulutulokkaiden vanhemmille suunnattu **tiedotustilaisuus** on **torstaina 10.12.2026 klo 17.00 Porolahden peruskoululla, os. Roihuvuorentie 2, ruokala.** Tilaisuudessa on tarjolla tietoa perusopetuksen asioista sekä yhteistyöstä musiikkiopiston kanssa painotetun musiikin osalta.

Torstaina 21.1.2027 klo 17:45-19:30 järjestetään soitinesittelykonsertti (klo 18:30) soitinkokeiluineen Itä-Helsingin musiikkiopistolla (os. Untuvaisentie 10) sekä tietoa kerhotuntien ja Itä-Helsingin musiikkiopiston toiminnasta.

Lauantaina 13.3.2027 klo 10:30-14:00 koko perheen Soitinpolkutapahtuma Iiris-keskuksessa (os. Marjaniementie 74), jossa voi kokeilla soittimia ja kuunnella konsertteja

Musiikkiopiston tiedotusta ja viestintää kannattaa seurata kotisivujen www.ihmo.fi lisäksi facebookista ja instagramista.

5.2. Oppilaaksiotto

Painotettuun musiikinopetukseen haetaan soveltuvuuskokeiden kautta. Opiskelemaan voi tulla kaikkialta Helsingistä. Painotettuun musiikin opetukseen **ilmoittaudutaan Helsingin kaupungin** ohjeistuksen **mukaisesti ajalla 11.1.-24.1.2027**. Painotetun opetuksen valinnat järjestää perusopetus helmikuussa. Hakemiseen lisätietoja löytyy Porolahden peruskoulun kotisivuilta, Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen kotisivuilta ja koulutulokasoppaasta.

Ilmoittautuminen kerhotunneille ja Itä-Helsingin musiikkiopiston oppilasvalintaan 13.3. - 14.4.2027 sähköisesti https://ihmo.eepos.fi/#/forms -linkissä. Oppilasvalinnat 11.-12.5.2027 Iiris-keskuksessa (os. Marjaniementie 74). Hakemiseen lisätietoja Itä-Helsingin musiikkiopiston kotisivuilta, www.ihmo.fi.

5.3. Soveltuvuuskoe /painotettu musiikin opetus

Porolahden peruskoulun painotetun musiikin opetukseen oppilaat valitaan soveltuvuuskokeella. Oppilasvalinta tapahtuu Porolahden soveltuvuuskokeen mukaan. **Tiedottamisesta ja kokeen järjestämisestä vastaa Porolahden peruskoulu.**

5.4. Soittoryhmän kerhotunti / musiikkiopiston oppilasvalinta

Soitinkohtaiseen ryhmään osallistuminen edellyttää, että oppilas on Itä-Helsingin musiikkiopiston oppilas kyseisessä instrumentissa. Musiikkiopiston oppilasvalinnassa painotetaan musiikillisia perusvalmiuksia (rytmitaju, pulssitaju, melodiantoisto) ja pyritään löytämään lapselle juuri hänelle sopiva soitin. Valintojen ryhmätilanteessa lauletaan yhdessä tuttuja lastenlauluja (laululista ilmoitetaan kutsukirjeessä). Lapsen kanssa kannattaa valmistautua oppilasvalintaan tutustumalla lauluihin ennalta jo kotona.

Ryhmätilanteen aikana vanhemmilla on mahdollisuus keskustella musiikkiopiston rehtorin / apulaisrehtorin kanssa musiikkiopiston opinnoista ja Porolahden peruskoulun painotetun musiikin opetukseen kytkeytyvistä soiton kerhoryhmätunneista.

5.5. Oppilaaksi muille kuin 1M -luokalle

Painotetun musiikin opetukseen luokalle voi hakea yläkouluun, eli seitsemännelle luokalle. Muille luokille ei voi hakea.

KÄYTÄNTEITÄ

6. Pedagogiset raamit

Musiikinopiskelua ohjaa Porolahden peruskoulun musiikin ainekohtainen opetussuunnitelma.

Kerotuntien musiikin-/soitonopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin monia merkityksiä eri kulttuureissa sekä yksilöiden ja yhteisöjen toiminnoissa. Oppilaiden musiikillinen osaaminen laajenee, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Musiikin opetus rakentaa arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen.

Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Näitä vahvistetaan ottamalla musiikin opetuksessa huomioon oppilaiden musiikilliset kiinnostuksen kohteet, muut oppiaineet, eheyttävät teemat, koulun juhlat ja tapahtumat sekä koulun ulkopuolella tapahtuva toiminta. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia äänen ja musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Musiikin opetuksessa oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Painotetun musiikin opetuksen musiikkipakettiin kytketty soittoryhmä opetus käsitetään perusopetuslain 47§:n mukaiseksi opetusta tukevaksi kerhotoiminnaksi; tunnit on kytketty koulupäivän yhteyteen ja opetuksesta huolehtivat Itä-Helsingin musiikkiopiston soitonopetuksen pedagogit.

6.1. Toiminta-ajatus

Edelläkävijä peruskoulun ja musiikkioppilaitoksen osaamis- ja toiminta-alueiden yhdistämisestä.

Painotetun musiikin opetuksen luokat (M-luokat) ovat erityinen oppimis- ja kasvuympäristö oppilailleen. Luokat tarjoavat musiikista kiinnostuneelle lapselle ympäristön, jossa musiikki ja soittaminen ovat luonnollinen osa päivittäistä elämää ja pitkäjänteinen työskentely kaikille oppilaille arkea.

Kerhotuntien soiton pienryhmätyöskentely antaa oppilaille mahdollisuudet oppia sosiaalisia taitoja, vuorovaikutustaitoja sekä vertaisoppimista. Musiikillinen oppimisympäristö tukee terveen itsetuntemuksen kehittymistä. Esiintymiset tarjoavat elämyksiä ja vahvistavat itseluottamusta. Positiiviset kokemukset oppimisesta ja esiintymisestä motivoivat pitkäjänteiseen työskentelyyn ja innostavat uuden oppimiseen. Musiikin tuottama ilo ja musisoinnin riemu synnyttävät elinikäisen rakkauden musiikkiin.

6.2. Toimintakulttuuri

Ryhmäopetus tukee lapsen kasvua aktiiviseksi yhteisön jäseneksi. Keskeistä on kasvaminen yhteisöllisyyteen ja aktiiviseen kulttuurilliseen osallisuuteen.

Oppilaita tuetaan ja rohkaistaan löytämään omat vahvuutensa ja lahjakkuutensa erityispiirteet. M-luokilla vahvistetaan oppilaan luovaa ajattelua ja musiikillista identiteettiä. Opiskelussa tavoitellaan turvallista ilmapiiriä, jossa lapsi on hyväksytty, uskaltaa eläytyä musiikkiin ja ilmaista itseään. Ryhmässä opetellaan kannustamaan ja rohkaisemaan toisia. Yhdessä tutkimalla ja musiikillisia ilmiöitä tarkastelemalla sekä ”käsityötaitoja” harjoittelemalla opitaan musiikillisia työskentelytaitoja.

Oppimispolun edetessä oppilaan musiikillinen osaaminen laajenee. Hän oppii kuuntelemaan tarkasti, keskittymään sekä luottamaan itseensä, harjoittelemaan pitkäjänteisesti, ahkerasti ja innostuneesti.

Musiikin opiskelu tukee myös muiden oppiaineiden opiskelua. Säännöllisen musiikinopiskelun on todettu kehittävän lasten keskittymiskykyä, tarkkaavaisuutta ja muistia.

Painotetun musiikin opiskelun tavoitteet:

- herättää rakkautta musiikkia kohtaan
- ymmärtää musiikin erilaisissa kulttuurillisissa konteksteissa
- oppia ryhmätyöskentelyssä toisia huomioon ottavaa asennetta ja yhteistyökykyä
- oppia kunnioittamaan jokaisen musiikkisuoritusta arvokkaana
- oppia hahmottamaan omaa työskentelyään itsearvioinnin ja palautteen avulla
- oppia hyödyntämään vertaisoppimista ja antamaan rakentavaa palautetta myös toisen työskentelystä
- löytää oma musiikkipolkunsa

7. Pelisäännöt

7.1. Koulupäivän jälkeen

Lapset ovat koulupäivän päätyttyä vanhempiensa vastuulla. Vanhempien pitää tietää, mitä heidän lapsensa tekevät ja missä he viettävät aikaa koulupäivän jälkeen.

IP-KERHO	- 1.—2. lk:n oppilaille ensisijainen iltapäivän viettopaikka, joka sijaitsee Kreijarinkujan pihapiirissä - Iltapäiväkerho on muiden IP-kerhojen tapaan maksullinen
MUSIIKKIOPISTON TILAT JA MUSIIKKIKAHVILA	Koulupäivän jälkeen musiikkiopistossa noudatetaan seuraavia sääntöjä: - Läksyjä voi tehdä 2.krs aulassa (ei omia eväitä) tai käytäväpöytien ääressä, jonne voi ottaa omia välipalaeväitä. Jokaisella on oikeus työrauhaan, ethän metelöi! - **Oppituntien jälkeen asiaton oleskelu C-siivessä (koulun tilat) on kielletty!** - Oppilaat ovat opiston tiloissa vain silloin, kun he odottavat soittotuntia/muhatuntia/orkesteria - **Musiikkiopiston opettajan, kahvilan työntekijän tai opistomestarin tehtävänä ei ole toimia oppilaiden valvojina** - **IHMOn käytävillä juokseminen, metelöiminen ja tarpeeton oleskelu on kielletty, jotta musiikkiopiston opetustoiminnalle ei aiheudu häiriötä** - Yli tunnin kestävät odotusajat vietetään muualla kuin musiikkiopiston tiloissa - Välipalaa voi ostaa musiikkikahvilasta - Siivoa jälkesi syötyäsi (kahvila, käytäväpöydät) – roskat roskiin, palauta astiat tiskikärryyn
YKSILÖTUNNIT JA MUU IHMON OPETUS	- yksilötunnit ovat IHMOn opetuspisteissä - Oppilaat huolehtivat itse yksilötunnille saapumisesta
HELSINGIN KUVATAIDEKOULU	- Helsingin kuvataidekoulu järjestää ryhmiä M-luokkien oppilaille mahdollisimman joustavasti koulupäivän päätteeksi - Kuvataidekoulun toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksullista. Helsingin kuvataidekoulu kuuluu taiteen perusopetusta tarjoaviin oppilaitoksiin. www.kuvataide.fi

7.2. Tiedonkulku perheen ja opettajien välillä

Koska M-luokkalaisella saattaa olla hyvin monia opettajia, sujuva viestintä puolin ja toisin on erittäin tärkeää. Kaikkien lapsen opettajien tiedottaminen perheen omista poikkeusaikatauluista ja sairauspoissaoloista on tärkeää. Kannattaa kerätä lukuvuoden alussa kaikkien lapsen opettajien yhteystiedot samaan paikkaan ja tiedottaa kaikkia samalla kerralla. Tärkeää on huomioida, että luokanopettajalle menevät wilma-viestit eivät tavoita soitonopettajaa (wilma on **vain** opetusviraston henkilöstön, ei musiikkiopiston viestikanava). **Jos poissaolo osuu soittoryhmä kerhotunnille, on se sitten koko päivän kestävä (sairaus/matka) tai esim. lääkäri/hammaslääkärikäynti, ilmoittakaa AINA asiasta soiton ryhmäopettajalle.** Tällaisissa tilanteissa tekstiviesti tavoittaa parhaiten soiton ryhmäopettajan.

Yhdenkin ryhmäläisen poissaolo tunnilta saattaa muuttaa soitonopettajan suunnitelmat. Opettaja olisi esim. tuonut jotain eri materiaalia mukanaan tai valmistellut tunnin toisin, jos olisi tiennyt poissaolosta.

Jos lapsi on poissa koulusta, ilmoita siitä ainakin:

- luokanopettajalle ja muille perusopetuksen opettajille (wilma)
- kerhotunnin (soiton)opettajalle
- iltapäiväkerhoon

On tärkeää, että triangeli: oppilas - opettajat (koulu ja musiikkiopisto) – perhe, on tiiviissä yhteistyössä keskenään oppilaan turvallisuudenkin kannalta.

Saadessasi sähköposti/tekstiviestin soitonopettajalta, kuittaathan sen ystävällisesti saaduksi.

HUOM! Kun lapsi on sairauden takia pois koulusta, sairaana ei tulla myöskään iltaopetukseen musiikkiopistolle. Näin estämme virusten leviämistä. Viime vuosien terveys- ja hygieniakäytänteistä pidetään edelleen kiinni.

8. Musiikkiopiston opinnot / taiteen perusopetus

8.1. Kotiharjoittelun merkitys soitonopiskelussa

Oppilaan oma harjoittelu on olennainen osa musiikinopiskelua, vaikka painotetun musiikin kouluviikko pitääkin sisällään monta soiton ryhmätuntia. Kerhotunneilla tutustutaan uusiin asioihin, mutta asiat sisäistyvät ja muuttuvat taidoksi vain itsenäisen harjoittelun kautta. Jokainen soittaja on yksilöllinen niin motoriikaltaan kuin oppimistavoiltaankin, joten on olennaista omaksua asiat omassa tahdissaan.

Kotiharjoittelussa olennaisin asia on säännöllisyys, ei niinkään yksittäisellä harjoituskerralla käytetty aika. Alussa 10—15 minuuttia on riittävä harjoitusaika, mutta harjoittelun tulee olla päivittäistä. Mitä paremmin näihin harjoittelurutiineihin totutellaan perheessä heti soittoharrastuksen alussa, sitä nopeammin harjoittelusta tulee osa arkipäivää. Pieni lapsi ei yleensä osaa harjoitella itsenäisesti, joten lapsen tukeminen ja kannustaminen säännölliseen päivittäiseen kotityöskentelyyn on yksi olennainen vanhemman etuoikeus. Säännöllinen kotityö auttaa lapsen soittouran alusta asti kiinni positiivisen oppimisen kehään, joka itsessään alkaa houkutella harjoitteluun ja uuden oppimiseen. Tätä positiivista kehää ei pääse syntymään, jos harjoittelu ei ole päivittäistä. Sen sijaan voi käydä niin, että lapsi

joutuu sivusta seuraajaksi muiden ryhmäläisten nauttiessa oppimisen iloisesta ja positiivisesta kehästä, joka imaisee mukaansa.

8.2. Vanhempien tuen merkitys

Lapsen tukeminen ja kannustaminen päivittäisessä kotityöskentelyssä sekä osallistuminen kaikkeen musiikkiharrastukseen liittyvään toimintaan (omat soittotunnit, konsertit, lisäharjoitukset yms.) on tärkeää. Erityisesti painavissa/isokokoisissa soittimissa vanhempien apua tarvitaan päivittäin myös soitinten kuljettamisessa.

Kotona perheen on hyvä luoda mahdollisuudet rauhalliseen, päivittäiseen harjoitteluhetkeen. Viikkolukujärjestys helpottaa harjoitteluhetken löytymistä ja luo pohjan harjoitusrutiinin muodostumiselle. Vanhempien kannattaakin huolehtia siitä, että lapsella ei ole liikaa muita harrastuksia. Myös leikkiminen ja lepääminen ovat tärkeitä asioita lapsen elämässä.

Jotta arki sujuisi, kuuluu vanhempien tiedottaa opettajille oman lapsen poissaoloista tai muista poikkeavista aikatauluista. Kts. kohta 7.2.

8.3. Esiintymiset ja konserttikäyttäytyminen

M-luokkien oppilaat esiintyvät runsaasti niin koulupäivän pienryhmiensä kuin iltaopetuksen orkestereidensa kanssa ja/tai solisteina. Esiintymiset ovat kiinteä osa musiikillista kasvua ja kasvatusta. Yhtä tärkeää kuin on oppia hallitsemaan itse esiintymistilanne, on myös oppia kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten esityksiä, ovat ne sitten muiden oppilaiden tai ammattilaisten esityksiä.

Konsertissa esityksen ajan kuuluu istua, eikä salista poistuta kesken esityksen, ellei ole pakko. **Juokseminen ja ovessa edes takaisin kulkeminen eivät kuulu konserttiin, eivät myöskään kesken esityksen sisään tai ulos menemiset.** Konserteissa yleisöltä toivotaan esityksen aikana hiljaisuutta, jotta musiikin pienetkin vivahteet kuuluisivat. **Jokaisen esiintyjän esitystä tulee kunnioittaa.**

Sairaana ei lähdetä konserttiin, ei edes lievin flunssaoirein.

Konserttivaatetuksen valitseminen on monessa mielessä tärkeää. Ennen kaikkea tulee ottaa huomioon, millaiseen konserttiin on menossa esiintymään tai kuuntelemaan, mihin paikkaan ja mihin aikaan. Sopiva konserttipukeutuminen riippuu paljon konsertin luonteesta.

8.4. Jaksaminen

M-luokan oppilailla on toisinaan paljon esiintymisiä ja välillä ne kasautuvat. Mahdollisesta väsymyksestä on hyvä keskustella esim. soitonopettajan kanssa ja miettiä sopivia keinoja jaksamisen tueksi. On hyvä tarkkailla oppilaiden jaksamista. Tärkeää kaikkien tahojen puolelta on ennakointi ja joustavuus. Pyritään siihen, että kaikki poikkeusaikataulut ovat mahdollisimman ajoissa kaikkien tiedossa ja toisaalta ollaan joustavia muuttamaan suunnitelmia, jos tarve niin vaatii.

Pienenä alakoululaisena vapaita iltoja voi tuntua olevan runsaasti ja houkutus kerätä illat täyteen muita harrastuksia on suuri. Suosittelemme, että musiikin lisäksi voisi olla yksi harrastus (esim. liikunta 1—2 x/vko), näin koululaisen kasvaessa ja musiikin osuuden

lisääntyessä hänen vapaa-ajalleen, on mahdollista soitto- ja toisen harrastuksen lisäksi myös rentoutua😊.

8.5. Kustannukset

Peruskouluopetus ja soitinkohtaiset kerhotunnit ovat maksuttomia. Musiikkiopiston oppilaspaikan kustannus on voimassa oleva lukukausimaksu. Lisäksi perhe vastaa soitin- ja nuottihankinnoista sekä muista tarvittavista materiaalihankinnoista.

8.6. Nuoteista huolehtiminen

Soiton ryhmätunneilla monissa instrumenteissa käytetään Colourstrings-pohjaista nuottimateriaalina. Ohjelmistoa täydennetään monenlaisilla muilla yksittäisillä kappaleilla. Oppilaille kertyy iso kokoelma soolo- ja kamarimusiikkinuotteja.

Nuoteista tulee pitää hyvää huolta, ovat ne sitten kirjoja tai irtonuotteja. Irtonuotit tulisi koota kansioon, jossa ne pysyvät siisteinä. Nuotit tulee soittimen tapaan kuljettaa mukana kaikille soittotunneille. Kadonneiden nuottien uudelleen kopioiminen on paitsi aikavievää, myös turhaa paperinkäyttöä. Yritetään siis toimia mahdollisimman ekologisesti nuottien suhteen.

8.7. Soitinsäilytys

Sekä musiikkiopiston tiloissa, että Porolahden koululla on osoitettu tila, jossa soitinta voi säilyttää koulupäivän ajan. Huomioitavaa on, että kaikissa musiikkiopiston soitinsäilytystiloissa on nauhoittava kameravalvonta, mutta ei jatkuvaa henkilövalvontaa. Tärkeää on perheen huolehtia siitä, että **soittimen omistajan nimi ja joku muu tunniste on näkyvillä**, sekä soitinten osalta kotivakuutus on kunnossa ja lapset ohjeistettu huolellisuuteen. Oman soittimen paras paikka koulupäivän jälkeen on oma koti.

8.8. Soitinhankinnat, -vakuutukset ja -huollot

Soittimet hankintaan aina yhteistyössä ja yhteisymmärryksessä soitonopettajan kanssa.

Musiikkiopisto ja peruskoulu eivät vakuuta oppilaiden soittimia. Soittimet kannattaa vakuuttaa; useimpiin kotivakuutuksiin on mahdollista liittää soittimet.

Kaikkia soittimia tulee aika ajoin huoltaa. Soitonopettaja antaa ohjeet, kuinka toimia tältä osin. Huoltotoimet eroavat soittimittain varsin paljon toisistaan.

8.8.1. Jousisoittimet

Viulut pienet soittimet maksavat alk. noin 450—1000 €.

Alttoviulut pienet soittimet maksavat alk. noin 650—1000 €.

Sellot pienet soittimet maksavat alk. noin 900 €. Sellot pienet soittimet maksavat alk. noin 900 €. Opettaja avustaa sellon hankinnassa, jotta oppilaalle saadaan sopivan kokoinen ja hyvä soitin.

Kontrabassot pienet soittimet maksavat alk. noin 850—2 000 €, HUOM! Soittimen suuren koon vuoksi lapset tarvitsevat kuljetusapua.

8.8.2. Puhaltimet

Huilussa pieni soittaja aloittaa lasten huilulla, joita on kahta erilaista mallia. Nykyään huilukin kasvaa lapsen mukana. Aloittelijan huilun suukappale voi olla joko ns. omega-mallinen tai u- kirjaimen muotoinen. Lasten huilujen hintahaarukka on 450—750 € riippuen huilun mallista, koosta ja laadusta. Opettajalla voi olla tiedossa myös hyvä käytetty huilu.

Nokkahuilussa aluksi hankitaan englantilaisotteinen, muovinen sopraanonokkahuilu. Muoviset nokkahuilut maksavat alk. noin 20 €.

Klarinetti: Opiskelu aloitetaan yleensä muovisella soittimella, joka maksaa n. 500 €.

Oboe: Opiskelu aloitetaan yleensä muovisella soittimella. Käytetyn soittimen voi saada noin 1000 eurolla, uusien hinta on noin 2000 euroa.

Saksofoni: Opetuksessa käytetään pääpiirteittäin altto- tai tenorisaksofonia. Yleensä soittoharrastus aloitetaan alttosaksofonilla, joka on kokonsa puolesta sopivampi pienikokoiselle soittajalle

Fagotti: M-luokkalaiset aloittavat opintonsa pienille soittajille tarkoitetulla kevennetyllä fagotilla. Korkean hintansa vuoksi soittimet ostetaan yleensä käytettyinä edelliseltä ryhmältä (n. 3000 €) sen vaihtaessa täysimittaisiin fagotteihin.

Trumpetti: soittimia on erikokoisia: pienimmille taskutrumpetti, vähän isommille kornetti ja täysikokoisille trumpetti. Useimmat aloittavat kornetilla. Uusien soittimien hinnat 450—700 €, käytetyt ovat edullisempia.

Käyrätorvi: soittimen hinta on alk. 1800 €. Soittimia on erikokoisia. Pienimmät aloittavat lastenmallilla.
Matalat vasket: aloitetaan tenoritorvella, uusien soittimien hinta n. 1300—1500 €, käytetyt edullisempia.

8.8.3. Harmoniasoittimet

Aloittelijan **kitara** maksaa noin 300—600 €.

Kantele: Kanteleensoiton voi aloittaa joko ns. koti- tai koneistokanteleella. Mikäli soiton aloittaa kotikanteleella (uuden hinta n. 2000 euroa), on vaihto koneistokanteleeseen (uuden hinta n. 5000 euroa) edessä viimeistään 4. luokalla. Välillä on saatavilla myös laadukkaita käytettyjä soittimia. Opettaja avustaa kanteleen hankinnassa, jotta oppilaalle saadaan oikeanlainen ja hyvä soitin. Lisäksi hankittavaksi tulee tukeva, taittuvilla jaloilla varustettu soittopöytä (hinta n. 400 euroa).

Piano: opintojen edellytyksenä on, että oppilaalla on kotonaan piano (huom! esim. sähköurut tai keyboardit eivät korvaa akustista pianoa). Aloittelijakin tarvitsee hyvän soittimen, jonka hankinnasta neuvotellaan opettajan kanssa. Mikäli aikomuksena on ostaa käytetty piano, kannattaa pyytää pianonvirittäjän lausunto koneiston kunnosta. Käytetyt soittimet maksavat alk. noin 1400 €, uudet (esim. Yamaha) 3500—8500 €. Soitin tulee virittää säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa.

Harmonikka: Vaihtoehtoina ovat uudet ja käytetyt harmonikat tai soittimen vuokraus. Käytetyt soittimet maksavat alk. noin 1000—1500 €, uudet alk. noin 1700—2000 €. Soittimen hankinta tehdään yhdessä opettajan kanssa.

9. Soittoryhmän kerhotuntien toiminnan kehykset

Painotetun musiikin kokonaisuus Porolahden peruskoulussa syntyy yhteistyöstä, joka muodostuu painotetun musiikin tunneista ja soittoryhmän kerhotunneista, joita ohjaavat musiikin pedagogiikan ammattilaiset.

Tehtävä

Musiikin opetuksen tehtävä on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan ja aktiiviseen kulttuuriseen osallisuuteen. Opetus ohjaa oppilaita tulkitsemaan musiikin monia merkityksiä eri kulttuureissa sekä yksilöiden ja yhteisöjen toiminnoissa. Oppilaiden musiikillinen osaaminen laajenee, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin pitkäkestoiselle harrastamiselle. Musiikin opetus rakentaa arvostavaa ja uteliasta suhtautumista musiikkiin ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen.

Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu edistävät oppilaiden musiikillisten taitojen ja ymmärryksen kehittymistä, kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Tämä toteutuu painotetun musiikin opetukseen liittyvillä soiton kerhotunneilla/ryhmätunneilla. Oppilaiden ajattelua ja oivalluskykyä kehitetään tarjoamalla säännöllisesti mahdollisuuksia musiikin parissa toimimiseen, säveltämiseen sekä muuhun luovaan tuottamiseen. Musiikin opetuksessa oppilaat opiskelevat musiikkia monipuolisesti, mikä edesauttaa heidän ilmaisutaitojensa kehittymistä.

Musiikin opetuksessa oppilaat voivat yhdessä havaita ja kokea, kuinka jokainen on musiikissa ainutlaatuinen ja kuinka yhteismusisointi luo parhaimmillaan iloa ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Musiikin opetus tukee kehollisen ja kuulonvaraisen hahmottamiskyvyn kehittymistä. Musiikkikäsitteiden ja ilmaisukeinojen oppimisen perustana ovat laulamisen, soittamisen, säveltämisen ja kuuntelun yhteydessä saadut kokemukset ja niistä keskusteleminen.

Oppimisympäristö

Porolahden peruskoulun painotetun musiikin opetuksen luokilla erityisenä oppimisympäristönä toimii soiton ryhmätunnit musiikkituntien tukena. Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolisia ja joustavia musiikin opiskelukokonaisuuksia, joissa musiikin opetuksen erilaiset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta ovat mahdollisia. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita kehittämään musiikillisia taitojaan.

Opetuksen sisällöt

Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja musiikillisen ajattelun monipuolinen kehittäminen ryhmässä soittamisen avulla. Ryhmäsoittotilanteissa kiinnitetään huomiota musiikillisiin peruskäsitteisiin: rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri, dynamiikka ja

niiden ilmenemiseen ja soveltamiseen erilaisissa musiikillisissa yhteyksissä. Oppilaita rohkaistaan musiikilliseen ilmaisuun ja keksimiseen soittaen, laulaen, lorutellen, rytmitellen, liikkuen ja leikkien huomioiden oppilaan ikä- ja taitotaso.

Soittoryhmätunneilla harjoitellaan soittimen luontevaa hallintaa ja teknistä osaamista. Ymmärretään kuulonhuollon merkitys musiikintunneilla ja vapaa-ajalla. Kiinnitetään huomiota ryhmän jäsenenä toimimiseen ja myönteisen yhteishengen luomiseen. Sosiaalisten taitojen kehittyminen tukee oppilaiden joustavuutta toimia erilaisissa ryhmätilanteissa.

Ohjelmistoon sisällytetään monipuolisesti muun muassa lastenmusiikkia, kansanmusiikkia, länsimaista taidemusiikkia, eri kulttuurien musiikkia ja maailman musiikkia. Ohjelmistoa tarkastellaan myös merkintätapojen näkökulmasta. Löydetään peruskäsitteiden ja musiikin välinen yhteys ja ymmärretään niiden yhteys soivaan musiikkiin. Ohjelmistoon valitaan pedagogista soittomateriaalia, jonka avulla vahvistetaan musiikin peruskäsitteitä.

Opetellaan ymmärtämään toiston ja harjoittelun yhteys musiikillisten taitojen oppimisessa. Asetetaan yhteinen tavoite, joka voi olla esimerkiksi yhteinen esitys, ja oivalletaan harjoittelun sekä asetetun tavoitteen yhteys. Hyödynnetään musiikkiteknologiaa opetuksessa muun muassa omien tuotosten tekemiseen, tallentamiseen ja jakamiseen. Ohjelmistossa hyödynnetään sekä oppilaiden itse tuottamaa että valmista materiaalia.

Opetuksen tavoitteena on

- Ohjata oppilasta toimimaan musiikillisen ryhmän jäsenenä muut huomioiden
- Asettaa yhdessä tavoite, jota kohti työskennellään
- Ohjata oppilasta pitkäjänteiseen työskentelyyn
- Ohjata oppilasta ymmärtämään vastuunsa musiikillisen ryhmän jäsenenä
- Harjoitella ja valmistaa yhdessä esitys
- Rohkaista oppilasta ilmaisemaan itsensä soittamalla
- Tutustua musisoiden lastenmusiikkikulttuuriin, länsimaiseen taidemusiikkiin ja erilaisiin musiikkikulttuureihin
- Vahvistaa musiikillisia perustaitoja: rytmi, harmonia, muoto, vapaa ilmaisu, heittäytyminen, yhdessä tekeminen
- Onnistumisen tunteen kokeminen
- Hyödyntää improvisointia musiikin oppimisen välineenä
- Tuottaa pienimuotoisia sävellyksiä
- Opastaa oppilasta hallitsemaan nuotinlukua eri yhteyksissä
- Ohjata oppilasta hyvään soittoergonomiaan
- Ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia hyvinvointiin sekä huolehtimaan musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta
- Löytää vapaa-ajan taitojen ja koulun musisoinnin yhteys
- Tarkastella musiikkia kriittisesti ympäröivässä yhteiskunnassa

10. Yhteyshenkilöt

POROLAHDEN PERUSKOULU	ITÄ-HELSINGIN MUSIIKKIOPISTO
Rehtori (vt) Mari Korhonen 09 310 25840, mari.susanna.korhonen@hel.fi Virka-apulaisrehtori Hanna-Mari Saarikalle (yläkoulu) 09 310 82660, hanna-mari.saarikalle@hel.fi Virka-apulaisrehtori (vt) Sanna Pirttinen, 050 4672654 (alakoulu) sanna.pirttinen@hel.fi	Rehtori Minna-Maria Pesonen 040 4507373 minna-maria.pesonen@ihmo.fi Apulaisrehtori Heidi Viksten 040 4516919 heidi.viksten@ihmo.fi

11. Muita yhteystietoja

POROLAHDEN PERUSKOULU

- Kreijarinkujan opehuone (09) 310 87140
- Kreijarinkujan Keittiö (09) 310 87137
- Kohdevastaavat puh. 044 4918452 (Roihuvuorentie 2), 044 5523261 (Kreijarinkuja ja Satumaanpokku 2)

- Liikkis-iltapäiväkerho 040 6869553, 040 777 8380 roihuvuori@liikkis.com, www.ipliikkis.com

ITÄ-HELSINGIN MUSIIKKIOPISTO

- Opistomestari 044 4309374 klo ma-to 15-20:30, pe 14–19:30
- Toimisto (09)7552 580 ma-to klo 9.00–15:30 (pe suljettu)
- Kerhotuntiopettajien/henkilöstön sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@ihmo.fi

Musiikkiopiston tapahtumat